Čtvrtek 17. září 2020

P9_TA(2020)0227

Maximalizace potenciálu energetické účinnosti fondu budov v EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. září 2020 o maximalizaci potenciálu energetické účinnosti fondu budov v EU (2020/2070(INI))

(2021/C 385/08)

Evropský parlament,

— s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), a zejména na článek 194 této smlouvy,

— s ohledem na Evropský pilíř sociálních práv, který dne 17. listopadu 2017 vyhlásily Parlament, Rada a Komise na sociálním summitu na téma spravedlivých pracovních míst a růstu v Göteborgu,

— s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu v Paříži (Pařížská dohoda),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 28. listopadu 2018 „Čistá planeta pro všechny – evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“ (COM(2018)0773),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. března 2020 „Nová průmyslová strategie pro Evropu“ (COM(2020)0102),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2020 „Nový akční plán pro oběhové hospodářství – Čistší a konkurenceschopnější Evropa“ (COM(2020)0098),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. září 2011 nazvaném „Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje“ (COM(2011)0571) a v něm oznámenou „ekologickou stopu výrobků“,

— s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 11/2020 ze dne 28. dubna 2020 nazvanou „Energetická účinnost budov: je třeba klást větší důraz na nákladovou efektivnost“,

— s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 12. prosince 2019,

— s ohledem na závěry Rady ze dne 25. června 2019 o budoucnosti energetických systémů v energetické unii, které zajistí transformaci energetiky a dosažení cílů v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030 i v dalším období,

— s ohledem na „Amsterodamský pakt – Městská agenda pro EU“, který byl schválen dne 30. května 2016 na neformálním setkání ministrů EU odpovědných za městské záležitosti,

— s ohledem na Lipskou chartu o udržitelném evropském městě, která byla přijata na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za rozvoj měst, které se konalo ve dnech 24. a 25. května 2007,

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti ([1]),

([1]) Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 210.

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti ([2]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů ([3]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 ([4]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU ([5]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou ([6]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS ([7]),

— s ohledem na směrnici Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny ([8]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky ([9]),

— s ohledem na směrnici Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin ([10]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu ([11]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o stavu klimatické a environmentální nouze ([12]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2019 o změně klimatu – evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky v souladu s Pařížskou dohodou ([13]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2018 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva v Evropské unii: Čas jednat! ([14]),

---

([2]) Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 75.
([3]) Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82.
([4]) Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1.
([5]) Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125.
([6]) Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54.
([7]) Úř. věst. L 88, 4.4.2011, s. 5.
([8]) Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51.
([9]) Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1.
([10]) Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7.
([11]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0005.
([12]) Přijaté texty, P9_TA(2019)0078.
([13]) Přijaté texty, P8_TA(2019)0217.
([14]) Přijaté texty, P8_TA(2018)0438.

Čtvrtek 17. září 2020

— s ohledem na své usnesení ze dne 6. února 2018 o urychlení inovací v oblasti čisté energie ([15]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2016 o novém uspořádání trhu s energií ([16]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2016 o strategii EU pro vytápění a chlazení ([17]),

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

— s ohledem na zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A9-0134/2020),

A. vzhledem k tomu, že budovy odpovídají v EU přibližně za 40 % spotřeby energie a 36 % emisí CO_2, a jejich hloubková renovace včetně postupné hloubkové renovace je proto pro dosažení cíle EU v oblasti nulových emisí skleníkových plynů do roku 2050 zásadní;

B. vzhledem k tomu, že stavebnictví je největším spotřebitelem energie v EU a 97 % fondu budov v EU není energeticky účinných, přičemž pouze 0,2 % obytných budov v EU každoročně projde hloubkovými renovacemi včetně postupných hloubkových renovací, a vzhledem k tomu, že v roce 2050 bude stále stát více než 94 % dnešních budov a většina domovů, škol a úřadů, které budeme využívat v té době, je již postavena;

C. vzhledem k tomu, že se na spotřebě energie domácností z přibližně 80 % podílí vytápění a ohřev vody, když polovina budov EU má samostatné kotle instalované před rokem 1992 s účinností 60 % nebo méně a 22 % samostatných plynových kotlů, 34 % přímých elektrických otopných zařízení, 47 % kotlů na topný olej a 58 % kotlů na uhlí je starších než jejich technická životnost;

D. vzhledem k tomu, že zvýšení míry renovací na téměř 3 % a renovace 210 milionů stávajících budov by mohly vytvořit až 2 miliony pracovních míst ([18]) ve stavebnictví, na něž připadá přibližně 9 % HDP Unie a které je důležitou součástí strategie obnovy po krizi COVID-19, a mohly by v rámci Zelené dohody pro Evropu přispět k čisté ekonomice;

E. vzhledem k tomu, že středisko EU pro sledování fondu budov hraje klíčovou úlohu při sledování a zlepšování celkové energetické náročnosti budov v EU prostřednictvím spolehlivých, jednotných a snadno porovnatelných údajů;

F. vzhledem k tomu, že lze zlepšit kvalitu života všech občanů přijetím opatření na zvýšení energetické účinnosti fondu budov v EU, a proto je hlavní výzvou zmírnit zátěž odhadovaných 50 milionů domácností v Evropské unii, jež se potýkají s energetickou chudobou, snížit náklady na energii a zajistit pohodlné, cenově dostupné a energeticky účinné bydlení pro všechny;

([15]) Úř. věst. C 463, 21.12.2018, s. 10.
([16]) Úř. věst. C 204, 13.6.2018, s. 23.
([17]) Úř. věst. C 204, 13.6.2018, s. 35.
([18]) Ürge-Vorsatz, Diana, Tirado-Herrero, Sergio, Fegyverneky, Sándor, Arena, Daniele, Butcher, Andrew and Telegdy, Almos, *Employment Impacts of a Large-Scale Deep Building Energy Retrofit Programme in Hungary*, 2010; Janssen, Rod and Staniaszek, Dan, *How Many Jobs? A Survey of the Employment Effects of Investment in Energy Efficiency of Buildings*, The Energy Efficiency Industrial Forum, 2012.

G. vzhledem k tomu, že Světová zdravotnická organizace (WHO) odhaduje, že lidé tráví přibližně 90 % svého času v obytných a nebytových budovách a že každý rok více než půl milionu Evropanů zemře předčasně v důsledku špatné kvality vnitřního ovzduší ([19]), a vzhledem k tomu, že náležité větrání otevřením oken zlepšuje kvalitu ovzduší v lidských obydlích a poskytuje přirozené denní světlo, čímž se tato obydlí stávají zdravějšími, což získalo zásadní význam zejména během současné krize COVID-19;

H. vzhledem k tomu, že vyzval „k revizi směrnice o energetické účinnosti a směrnice o energetické účinnosti budov v souladu s vyššími ambicemi EU v oblasti klimatu a k posílení jejich provádění, prostřednictvím závazných vnitrostátních cílů“ ([20]);

I. vzhledem k tomu, že pro dosažení energeticky účinného fondu budov a pro cíl Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 jsou nezbytné investice do renovací evropského fondu budov ve výši více než 282 miliard EUR, jakož i inteligentní kombinace přísného uplatňování stávajících politik, nových politických iniciativ k postupnému vyřazení energeticky nejnáročnějších budov, dalších a adekvátních mechanismů financování a investic do inovativních řešení;

J. vzhledem k tomu, že cílem integrovaných programů renovace (IRPs) je být komplexní, klást energetickou účinnost na první místo a zaměřit se na širší ekosystémy čtvrtí, včetně cílů značného snížení spotřeby energie jednotlivých budov, opírají se o osvědčené postupy a jsou chápány tak, že sestávají ze tří hlavních pilířů:

   a) typologie staveb a stavební materiály, požadování důkladné znalosti stáří, používání a způsobu výstavby budov a potenciálu úspor energie, které zastupují, a popisu typů materiálů, které mají být použity v průběhu renovace, včetně jejich dopadu na životní cyklus;

   b) zajištění udržitelných zdrojů energie a přístup k nim, zejména k obnovitelným zdrojům energie v místě a v blízkém okolí, včetně systémů dálkového vytápění nebo chlazení nebo využívání tepelně akumulační kapacity budov, služeb komunikace „vozidlo-x“ a dalších možností flexibility umožňujících zapojení jiných odvětví;

   c) přínos pro komunity/společnost, zejména začlenění místních komunit do všech projektů a programů energetických renovací s cílem řešit otázky, jako je energetická chudoba, nedostatek technických nebo finančních zdrojů, neúplnost informací;

K. vzhledem k tomu, že provádění tohoto přístupu založeného na třech pilířích zajistí, že integrované programy renovace budou navrhovány a prováděny způsobem, jenž se zaměří na širší přínosy, které mohou energetické renovace znamenat pro lidi a komunity, jako je energetická účinnost, odolnost vůči změně klimatu, konkurenceschopnost průmyslu, udržitelnost, sociální začleňování a dostupnost;

Čtvrti a komunity

1. zdůrazňuje úlohu čtvrtí a společenství, jakož i dalších aktérů, jako jsou místní a regionální orgány a malé a střední podniky, v integrovaných plánech renovace v rámci komplexního přístupu k renovacím k tomu, aby bylo do roku 2050 dosaženo vysoce energeticky účinného a klimaticky neutrálního stavebnictví v souladu se směrnicí o energetické náročnosti budov;

2. požaduje, aby politiky v oblasti budov a renovací byly komplexní a inkluzivní, přispívaly k cílům EU v oblasti klimatu, zahrnovaly integrované plány renovace, které budou začleňovat místní hodnotové řetězce, sociální služby a finanční dostupnost, inteligentní připravenost, adekvátní a zdravé vnitřní klima a kvalitu životního prostředí, mobilitu, technické,

([19]) Světová zdravotnická organizace: *Over half a million premature deaths annually in the European Region attributable to household and ambient air pollution* (Více než půl milionu předčasných úmrtí v evropském regionu ročně v důsledku znečištění ovzduší domácností a ovzduší v okolí), 2018.

([20]) Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu, přijaté texty, P9_TA(2020)0005.

průmyslové a energetické funkce budov a umožňovat výrobu a výměnu energie z obnovitelných zdrojů v místě nebo v okolí a flexibilitu na straně poptávky, jakož i využívání přebytečného tepla a chladu z blízkých průmyslových zařízení, místních dopravních systémů nebo vodních cest, je-li to udržitelná možnost;

3. zdůrazňuje významnou úlohu, kterou plní občané při renovaci fondu obytných budov, a význam vytvoření účinných nástrojů, osvědčených postupů a zpřístupnění veškerých informací a poznatků na místní úrovni, včetně možností v oblasti technologií (tj. inteligentních měřičů); uznává kromě toho podnětnou úlohu, kterou energetické komunity již nyní plní při sbližování občanů, jejich informování a zapojování do zahájení jejich vlastních renovací nebo výroby energie z obnovitelných zdrojů, a vyzývá k vypracování komplexního balíčku politických opatření s cílem tyto přístupy rozšířit;

4. vyzývá Komisi, aby posoudila dopad gentrifikace a vystěhovávání v souvislosti s renovacemi v městských čtvrtích, jakož i nerovnosti mezi muži a ženami a situace zranitelných občanů; domnívá se, že že komunitní přístup spolu se zárukami na regulační úrovni by mohly zachovat stávající komunity a vytvořit pobídky, které jsou nezbytné pro dosažení co nejvyšší energetické účinnosti a pro využití potřebných soukromých a veřejných investic; zdůrazňuje, že je třeba podporovat nejzranitelnější občany a umožnit jim přístup k důstojným životním podmínkám, komfortu a zdraví, a zdůrazňuje důležitou úlohu sociálního bydlení;

5. zdůrazňuje skutečnost, že vlastnictví budov, právní předpisy týkající se nájmů a počty majitelů nemovitostí nájemců i investiční příležitosti a režimy podpory bydlení, povětrnostní podmínky a energetické systémy se v jednotlivých členských státech liší; domnívá se, že strategie „vlny renovací“ musí zohlednit různé okolnosti, které jsou pro jednotlivé členské státy relevantní, a to i v souladu s integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu; zdůrazňuje zejména, že tyto renovace by neměly vést k neúnosnému zatížení nájemců;

6. zdůrazňuje, že energetická chudoba má velký rozsah a podle odhadu postihuje až na 50 miliónů domácností v EU ([21]); je přesvědčen, že jedním z hlavních cílů iniciativy „vlna renovací“ a souvisejících nadcházejících iniciativ by mělo být ukončení energetické chudoby a zajištění bezpečných a zdravých životních podmínek pro všechny; vítá záměr Komise věnovat zvláštní pozornost renovaci domácností, které trpí energetickou chudobou, a zdůrazňuje význam přijetí opatření na úsporu energie, podpory energeticky účinných spotřebních zvyklostí a změn chování; zdůrazňuje, že hnacím motorem v tomto odvětví musí být veřejný sektor;

7. zdůrazňuje okamžitý úspěch jednotných kontaktních míst („one-stop-shops“) pro energetickou renovaci budov jakožto nástrojů poradenství transparentních a dostupných z pohledu zákazníka, podpory sdružování projektů a replikovatelných modelů, poskytování informací o financování třetími stranami, koordinace a doprovodných opatření, jakož i budování kapacit pro obce a aktivního zapojení místních subjektů, jako jsou energetické komunity, spotřebitelské organizace a místní sdružení podniků, a to i ze stavebnictví, a bytových družstev v průběhu celého procesu;

8. připomíná potřebnost veřejného i soukromého úsilí o dosažení konkrétních výsledků v oblasti energetické účinnosti stávajícího fondu budov; zdůrazňuje, že je třeba poradenská jednotná kontaktní místa nejen vytvářet, ale také udržovat, aby byl trh neustále zásoben řadou projektů, a to i těch menších; je přesvědčen, že vytvoření jednotného kontaktního místa na regionální nebo místní úrovni zajistí lepší přístup k mechanismům financování;

9. vítá návrh Zelené dohody pro Evropu o otevřených platformách; zdůrazňuje, že musí být transparentní, víceúrovňové a inkluzivní, musí zahrnovat širokou škálu zúčastněných stran a musí umožňovat překonání roztříštěnosti ve stavebnictví; připomíná, že platformy musí sloužit cíli, jímž je dosažení energeticky efektivních a dekarbonizovaných budov do roku 2050, a domnívá se, že by měly být nástrojem, jak řešit překážky renovací, zapojit občany a získat souhlas na základě potřeb dané komunity;

([21]) Sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640.

10. zdůrazňuje, že regionální platformy by měly stanovit měřitelné cíle a pracovat na vytváření plánů a realizovat pravidelné výměny se stávajícími akčními platformami EED, EPBD a RED ([22]), jakož i se stávajícími agenturami a subjekty v členských státech s cílem maximalizovat svůj dopad; je přesvědčen, že platformy jsou důležitým nástrojem pro provádění integrovaných programů renovace budov a pro podporu členských států při provádění jejich dlouhodobých strategií renovací;

11. bere na vědomí, že během německého předsednictví má být přijata nová Lipská charta, a sdílí názor, že města hrají klíčovou úlohu při dramatickém snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování energetické účinnosti; domnívá se, že renovace budov k dosažení těchto cílů významně přispěje a zároveň podpoří spravedlivá, ekologická a produktivní města prostřednictvím odolných čtvrtí; vyzývá německé předsednictví Rady EU, Komisi a členské státy, aby zajistily, že města budou vybavena nezbytnými a přímo dostupnými zdroji financování renovačních opatření, zejména s ohledem na potřebu hospodářského oživení;

12. vyzývá Komisi, aby přijala politiku, která podpoří integrované programy renovace na úrovni komunit a na regionální úrovni v členských státech, stanoví hloubkové renovace včetně postupných hloubkových renovací a bude zohledňovat potřeby budov inkluzivním a interaktivním způsobem; zdůrazňuje, že se nabízí příležitost zajistit prostřednictvím integrovaných programů renovace více řešení v oblasti energie z obnovitelných zdrojů „na místě“ a „v blízkém okolí“; vyzývá Komisi, aby pokročila v práci na paktu starostů a primátorů pro klima a energii a na nástroji EU City; zdůrazňuje v tomto ohledu také značný význam městské agendy a partnerství měst;

13. vyzývá členské státy, aby posílily své místní správy s cílem zavádění integrovaných programů renovace na úrovni čtvrtí a komunit a aby kladly do středu zájmu občany, odpovídajícím způsobem uvedly v soulad renovace se zachováním evropského hmotného historického dědictví (památek a budov) a po místních orgánech požadovaly zpětnou vazbu k dosaženým výsledkům a k osvědčeným postupům pro budoucí tvorbu politik na vnitrostátní úrovni;

14. vyzývá členské státy, aby vytvořily rámec pro řešení rozdílné motivace, například prostřednictvím poskytování přesných informací, vhodných pobídek a účinného vymáhání ([23]), a aby odpovídajícím způsobem zohledňovaly rodiny a komunity žijící v energetické chudobě, a to prostřednictvím regulačního rámce, který zabrání vystěhováním z důvodu renovací, například tím, že se bude vyžadovat, aby pro ně byl vyhrazen přiměřený podíl hloubkově renovované podlahové plochy budov, nebo prostřednictvím upřednostňování budov s vyšší spotřebou energie nebo budov, v nichž dochází k plýtvání energií, při návrhu integrovaných programů renovace a prostřednictvím omezení zvyšování nájemného, a to za předpokladu, že to neomezí schopnost provádět renovace ke zvýšení energetické účinnosti;

15. vyzývá Komisi, aby zřídila podpůrnou službu pro projekty renovací, které provádějí občané, a aby vydala prováděcí pokyny pro členské státy ohledně konceptů podpůrného rámce a rovných podmínek pro energetické komunity, které byly zavedeny směrnicí o trhu s elektřinou ([24]) a směrnicí o obnovitelných zdrojích energie, s cílem zajistit úspěšné provádění energetických projektů realizovaných občany a plně uznat jejich přínosy;

16. vyzývá Komisi, aby okamžitě spustila platformy, jak je uvedeno ve sdělení o Zelené dohodě pro Evropu, a aby tyto platformy zahrnula jako klíčovou prioritu do integrovaných programů renovace; zdůrazňuje, že integrované programy renovace by měly doprovázet iniciativy EU na předávání osvědčených postupů ohledně možnosti replikace programů, šíření schopností, odvětvové integrace a záruk pro komunity, jež čelí energetické chudobě, a to v souladu se závazky směrnice EPBD;

([22]) Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 210). Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 75). Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

([23]) Castellazzi, L., Bertoldi, P., Economidou, M., *Overcoming the split incentive barrier in the building sectors: unlocking the energy efficiency potential in the rental & multifamily sectors* (Překonat rozdílné motivace ve stavebnictví: uvolnit potenciál energetické účinnosti v odvětví nájemního bydlení a bytových domů), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2017, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101251/ldna28058enn.pdf

([24]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

Čtvrtek 17. září 2020

Financování

17. zdůrazňuje, že jako podstatné překážky pro investice působí počáteční investiční náklady, složité systémy financování, rozdílné motivace (dilema vlastníka–nájemce), střednědobá a dlouhodobá návratnost, regulační překážky, a to i pro budovy s více vlastníky, koncepce stávající podpory a chybějící předvídatelný dlouhodobý politický rámec;

18. zdůrazňuje, že v souvislosti s obnovou po krizi COVID-19 a jejím dopadem na veřejné a soukromé finance by měly být v rámci plánů financování podporovány a upřednostňovány hloubkové renovace, včetně postupných hloubkových renovací, zaměřené na dosažení cílů klimatické neutrality pro rok 2050, přičemž by měly být poskytovány odpovídající pobídky a stanovovány cíle tak, aby se dosáhlo vysoce energeticky účinného a dekarbonizovaného fondu budov; je přesvědčen, že to je nezbytným předpokladem k tomu, aby byly renovace budov považovány za udržitelné dlouhodobé investice; zdůrazňuje v tomto ohledu úlohu ukazatelů nákladové efektivnosti zahrnujících související vedlejší přínosy;

19. zdůrazňuje, že členské státy by měly poskytovat jasné pokyny a nastínit měřitelná a cílená opatření, jakož i podporovat rovný přístup k financování, a to i pro energeticky nejnáročnější segmenty vnitrostátního fondu budov, pro spotřebitele potýkající se s energetickou chudobou, pro sociální bydlení a domácnosti s rozdílnými motivacemi, přičemž je třeba zohledňovat cenovou dostupnost;

20. zdůrazňuje, že majitelé nemovitostí, zejména pokud mají nízké příjmy a pokud jejich nemovitosti mají nízkou energetickou účinnost, bytová družstva, poskytovatelé veřejného bydlení a místní orgány by měli být podporováni při posilování klimatické odolnosti svých nemovitostí a zastavěného prostředí např. z grantů nebo finančních nástrojů založených na zásadě adicionality VFR, z vnitrostátních rozpočtů a z prostředků soukromého sektoru;

21. domnívá se, že aby se zajistila včasná absorpce finančních prostředků, je potřebné stanovit v každém příslušném evropském fondu priority pro financování renovací ke zvýšení energetické účinnosti, dosáhnout silné koordinace k nalezení synergií, usnadnění kombinování zdrojů financování, sdružování projektů a vytváření rezerv projektů; vyzývá finanční instituce, aby vyčlenily značné zdroje na budování kapacit a technickou pomoc; zdůrazňuje, že si zajištění hloubkové renovace za účelem dosažení vysoce energeticky účinného a dekarbonizovaného fondu budov do roku 2050 vyžádá kromě nepřetržitého a stabilního financování na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni, jakož i soukromých investic nejméně 75 miliard EUR pobídek EU ročně; vyzývá spolutvůrce právních předpisů, aby v rámci plánu evropské hospodářské obnovy zajistili nezbytné financování, v neposlední řadě na pomoc těm ve společnosti, kteří by z renovací měli největší prospěch;

22. vítá zjištění, jež prokazují, že existuje zvýšení cen u vysoce energeticky účinných budov ([25]), což zajišťuje vlastníkům budov návratnost investic, ale uznává, že je třeba snížit náklady na bydlení, výstavbu a renovace obecně;

23. zdůrazňuje, že je třeba zajistit odpovídající a jednoduchý přístup k úvěrům a financování s cílem pomoci malým a středním podnikům, komunitám a rodinám provést potřebné renovace stávajícího fondu budov;

24. vítá dostupné možnosti financování pro renovace budov, jako jsou zelené dotace, daňové pobídky a pobídky k poskytování úvěrů; uznává úlohu evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) při financování projektů v oblasti energetické účinnosti a při vymezení energetické účinnosti jako specifického cíle regionálního rozvoje v období 2021–2027; zdůrazňuje úlohu skupiny Evropské investiční banky při poskytování úvěrů, záruk a finančních nástrojů, jako je Soukromé financování energetické účinnosti (PF4EE) a nástroj záruk Inteligentní financování pro inteligentní budovy, a Fondu InvestEU, jež umožňují financovat také projekty renovací sociálního bydlení;

([25]) Hyland, Marie, Lyons, Ronan, Lyons, Sean, *The value of domestic building energy efficiency – evidence from Ireland*, *Energy Economics*, Vol. 40, 2012; Mangold, Mikael, Österbring, Magnus, Wallbaum, Holger, Thuvander, Liane, Femenias, Paula, *Socio-economic impact of renovation and retrofitting of the Gothenburg building stock*, *Energy and Buildings*, Vol. 123, 2016.

25. upozorňuje na osvědčené postupy členských států, jako je využívání příjmů ze systému EU pro obchodování s emisemi (ETS), kombinování zdrojů, zajišťování, že budou uznávány potřeby domácností s nízkými příjmy, a využívání regionálních fondů EU jako záruk a revolvingových fondů; zdůrazňuje, že je zde možnost financovat odbornou přípravu v oblasti obnovitelné energie, jakož i v oblasti energetické účinnosti a účinnosti zdrojů z Fondu pro spravedlivou transformaci;

26. zdůrazňuje, že je třeba zvýšit absorpční míru fondů odstraněním bariér, zejména prostřednictvím technické podpory, méně složitých kritérií a zjednodušení kombinování zdrojů s dalšími prostředky; vyjadřuje politování nad tím, že projekty v rámci nástroje ELENA (evropská energetická pomoc na místní úrovni) mají i nadále velký rozsah a že menší projekty a projekty zaměřené na komunity potřebují další podporu a sdružování; domnívá se, že nástroj EU City může být velmi silným podpůrným mechanismem pro rozvoj integrovaných programů renovace a měl by pokračovat a poskytovat podporu i menším projektům;

27. uznává důležitou úlohu grantů pro výzkum a inovace; domnívá se, že je nezbytné zajistit nepřetržité a stabilní financování integrovaných programů renovace, a to jak z evropských, tak z vnitrostátních zdrojů, bez přerušování v důsledku různých opatření v oblasti plánování rozpočtu;

28. domnívá se, že členské státy musí zajistit, aby všechny integrované programy renovace vyčlenily prostředky na řešení energetické chudoby, přístupnosti a technických a infrastrukturních bariér pro zranitelné a nízkopříjmové domácnosti, což jim umožní využívat přiměřené, zdravé a energeticky účinné bydlení a bude součástí programů renovace čtvrtí; žádá, aby byly vypracovány osvědčené postupy a aby byly sdíleny s inovativními finančními nástroji, jako je například financování a programy pro zastavěné prostory, včetně hypoték zaměřených na energetickou účinnost, úvěrů EuroPACE a RenOnBill;

29. bere na vědomí úlohu jak regionálních orgánů, tak Evropské investiční banky při poskytování finanční podpory prostřednictvím půjček pro veřejný sektor, které budou motivovat komerční banky, penzijní fondy a soukromý sektor, zejména malé a střední podniky, k dalším investicím do renovací budov, například prostřednictvím veřejných záruk za úvěry a inovativních způsobů financování;

30. uznává úlohu, kterou mohou nové obchodní modely, jako uzavírání smluv na energetickou účinnost, renovace prováděné občany, energetické komunity a společnosti energetických služeb, hrát při renovaci budov, a zejména úlohu podrozvahového financování pro sociální bydlení, společnosti působící v oblasti bydlení a podnikatelské zóny; zdůrazňuje, že je třeba propojit intenzitu financování s úrovní dosažené energetické účinnosti v souladu s požadavky směrnice EPBD, a navrhuje přidat navýšení u energeticky pozitivních domů; naléhavě vyzývá Komisi, aby vydala prováděcí pokyny k příslušným ustanovením balíčku opatření „Čistá energie pro všechny Evropany“, zejména aby vytvořila podpůrný rámec vyžadováním pravidelných konzultací s cílem porozumět potřebám trhu, pobízením ke kombinování soukromých a veřejných finančních prostředků, používáním jasných šablon smluv ap zvláštních postupů zadávání veřejných zakázek s dalším vyjasněním správného vykazování veřejných investic souvisejících s účinností budov;

31. vyzývá Komisi, aby v souladu s požadavky směrnice o energetické účinnosti zvýšila cíle pro energetickou účinnost, počínaje zvýšením hlavního cíle pro rok 2030 na základě řádného posouzení dopadu a předvídatelným způsobem, a aby navrhla minimální roční míry renovací budov a politická opatření, která zajistí hloubkové renovace včetně postupných hloubkových renovací a povedou k vytvoření finančních pobídek a stabilitě investic;

32. vyzývá evropské orgány, aby zajistily, že příslušné fondy nového víceletého finančního rámce (VFR) budou upřednostňovat částky vyčleněné na energetickou účinnost a renovace budov s jasnými podmínkami a lhůtami, včetně technické pomoci, aby byla zajištěna odpovídající míra čerpání; zdůrazňuje význam záruk EU pro investice, kombinování zdrojů financování a dotačních složek pro aktivaci renovací energetické účinnosti domácností; uznává úlohu a úspěšný model Evropského fondu pro strategické investice (jenž má být nahrazen Fondem InvestEU); vyzývá ke stanovení priorit pro financování energetické účinnosti budov v rámci okna pro udržitelnou infrastrukturu Fondu InvestEU a k vyčlenění vyhrazených částek na energetickou účinnost jako specifickému cíli regionálního rozvoje, který musí být zohledněn v dohodách o partnerství, jež dotčené členské státy podepisují s Komisí;

33. vyzývá Komisi, aby do roku 2021 odstranila finanční a nefinanční překážky bránící vyšší míře čerpání regionálních fondů vyčleněných na integrovanou renovaci budov;

34. vyzývá k posílení kapacit nástroje evropské energetické pomoci na místní úrovni (ELENA) a Evropské investiční banky na poskytování individuální a přímé finanční a technické podpory místním orgánům, jakož i specifických pokynů členským státům v souvislosti s plány na obnovení po krizi COVID-19;

35. vyzývá Komisi, aby prozkoumala, zda je proveditelné přesměrování příjmů ze systému obchodování s emisemi na renovace budov, včetně ochranných mechanismů proti výkyvům, a zda je proveditelné vyčlenit část výnosů z aukcí na úrovni EU; vyzývá Evropskou investiční banku a vnitrostátní finanční instituce, aby ve všech fázích projektu poskytovaly subjektům zabývajícím se vývojem projektů podporu a stanovily pevný podíl dotací, který zajistí, aby renovace byly pro občany atraktivní a cenově dostupné;

36. vyzývá Komisi a členské státy, aby k financování energetické účinnosti budov vytvořily flexibilní modely pro součinnost různých finančních programů a nástrojů; dále v souladu se zprávou Evropského účetního dvora ([26]) požaduje, aby pro renovace ke zvýšení energetické účinnosti budov přijaly přístup nákladové efektivnosti; vybízí k důkladnému sledování nákladové efektivnosti operačních programů na základě nákladů na ušetřenou jednotku CO_2; dále je přesvědčen, že Komise by měla při poskytování finančních prostředků EU na projekty renovace zajistit, aby vnitrostátní správní orgány dodržovaly zásady nákladové efektivnosti a účinnosti za účelem úspor energie;

37. vyzývá Komisi, aby dále usnadnila používání partnerství veřejného a soukromého sektoru, jako je PF4EE, souvisejících s inteligentním a udržitelným financováním a určovala možné místní investiční koncepce;

38. vyzývá Komisi, aby přezkoumala pravidla státní podpory včetně pravidel pro investice malých a středních podniků, a to s cílem vytvořit rámec na podporu opatření v oblasti energetické účinnosti, a aby posílila integrované programy renovací, včetně instalace nebo modernizace systémů ústředního vytápění za využití zjednodušených postupů a přiměřených prahových hodnot, jakož i systémů šrotovného pro zařízení na vytápění pomocí fosilních paliv a neúčinných zařízení, pokud jsou nahrazována individuálními nebo kolektivními zařízeními využívajícími obnovitelné zdroje energie nebo přebytečné teplo; zdůrazňuje však, že každé přezkoumání pravidel EU v oblasti státní podpory musí v první řadě přispět k rovnému zacházení a k posílení hospodářské soutěže;

Technologie výstavby a stavební materiály

39. poukazuje na to, že je třeba snížit náklady na renovace, zrychlit je a posílit jejich účinnost, spolehlivost a integraci pro navýšení integrovaných programů renovace vytvářením otevřených a konkurenčních trhů renovací a pomocí průmyslově vyráběných prefabrikovaných prvků, a rovněž uznat potenciál stávajících technologií při začleňování obnovitelných zdrojů do stavebních materiálů, jež mohou být použity jako multifunkční obkladové prvky pro obnovu stávajícího fondu budov, a pustit se do sériových renovací a renovací celých obvodů; zdůrazňuje úlohu prefabrikace složek mimo místo renovací pro urychlení, rozšíření a nákladovou efektivnost; konstatuje, že v členských státech existují osvědčené postupy pro renovace budov v různých segmentech výstavby, které je nyní nutné zopakovat a pro dosažení dobrých výsledků využít ve větším měřítku; zdůrazňuje přínos zvýšeného výzkumného úsilí v této oblasti;

40. zdůrazňuje význam flexibility při výběru technologií používaných k renovaci a výstavbě; vyjadřuje přesvědčení, že je důležité uplatnit všechny dostupné technologie s cílem urychlit dekarbonizaci fondu budov; zdůrazňuje, že klíčovou úlohu při této dekarbonizaci hraje využívání obnovitelné energie; zdůrazňuje význam dekarbonizace dálkového vytápění a chlazení s integrovaným skladováním, pro více připojené a integrované komunity; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby aktivně podporovaly plné začlenění obnovitelných zdrojů energie do odvětví stavebnictví a poskytovaly k němu pobídky;

41. vyzývá Komisi, aby podporovala programy výzkumu a vývoje v oblasti účinných stavebních materiálů, a s ohledem na sociální situaci vyzývá k zavedení nízkonákladového systému vytápění využívajícího energii z obnovitelných zdrojů ve venkovských a odlehlých oblastech; poukazuje na dánské osvědčené postupy týkající se dekarbonizace vytápění prostřednictvím komunitních sítí dálkového vytápění poháněných solárním teplem, tepelnými čerpadly a biomasou;

([26]) Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 11/2020 ze dne 28. dubna 2020 „Energetická účinnost budov: je třeba klást větší důraz na nákladovou efektivnost“, https://www.eca.europa.eu/cs/Pages/DocItem.aspx?did=53483

42. zdůrazňuje, že je třeba informovat spotřebitele a motivovat je k tomu, aby starší, neúčinné technologie vytápění nahradili moderními, vysoce účinnými a obnovitelnými řešeními, a to zejména při rozhodování o výměně, a zároveň uznává, že fosilní paliva, zejména zemní plynm, v současnosti hrají svoji úlohu v systémech vytápění budov; vyzývá Komisi a členské státy, aby zavedly systémy šrotovného v souladu s oběhovým hospodářstvím a využívaly označování energetickými štítky a poradenství z hlediska účinnosti během pravidelných kontrol, aby tak urychlily nahrazování; vyzývá členské státy, aby jako součást svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu zavedly pracovní plán pro postupné vyřazování technologií vytápění a chlazení založených na fosilních palivech;

43. poukazuje na vedoucí úlohu Evropy v budování integrované fotovoltaiky; navrhuje, aby byly obnovitelné energie obecně uznávány jako klíčový strategický hodnotový řetězec, a dále navrhuje pro nadcházející vlnu renovací evropský program umisťování solárních zařízení na střechy;

44. zdůrazňuje důležitost toho, aby byla zásada energetické účinnosti prosazována do všech politik a opatření, a to i při snižování energetických potřeb pro vytápění, chlazení a teplou vodu a využívání energie pro osvětlení a větrání a současně elektrifikaci zbytkové poptávky prostřednictvím obnovitelných zdrojů energie v kombinaci s tepelnými čerpadly nebo účinnými systémy dálkového vytápění a chlazení s využitím obnovitelné energie, jakož i při řízení zatížení a flexibilitě;

45. zdůrazňuje, že je třeba odstraňovat překážky, zlepšovat přístup k síti, včetně mimo jiné potřeby harmonizace a zjednodušení povolení pro MSP, a zdůrazňuje, že je třeba integrované systémy renovace plánovat s cílem dosáhnout vzájemných synergií, například pokud jde o přístupnost budov, seismickou a požární bezpečnost, elektromobilitu (včetně předpřípravy pro kabely a míst na dobíjení elektromobilů), zlepšení odolnosti budov vůči změně klimatu, mimo jiné vytvořením zelených ploch, střech a zdí, které zlepší hospodaření s vodou a pomohou zvýšit biologickou rozmanitost měst;

46. připomíná, že při navrhování, výstavbě, renovaci a provozu budov by měly být zohledněny aspekty požární bezpečnosti, s cílem zlepšit prevenci, odhalení a včasné potlačení požárů, evakuaci, dělení na požární úseky, konstrukční bezpečnost a hašení požárů i příslušné kompetence zapojených profesionálů;

47. domnívá se, že energeticky účinné budovy by měly být zdravotně nezávadné, cenově dostupné, bezpečné a udržitelné; zdůrazňuje důležitost svázané energie, udržitelnosti budov, nákladové efektivity, tepelného komfortu, zlepšené kvality vzduchu, zdravého vnitřního klimatu i přístupů zohledňujících životní cyklus v souladu s oběhovým hospodářstvím a potřebu strategie pro udržitelnost zastavěného prostředí s použitím uceleného a integrovaného přístupu; poukazuje v této souvislosti na význam začlenění pasivních a přírodních prvků do návrhu budov a na obrovský potenciál využití povrchů obálky budovy pro přeměnu zastavěného prostředí na decentralizovaného výrobce energie z obnovitelných zdrojů, při současné úspoře půdy a krajinných ploch;

48. zdůrazňuje potřebu odpovídajícího řízení a snížení množství stavebního a demoličního odpadu; poznamenává, že by měly být vytvořeny systémy sběru a zpětného přebírání a třídící zařízení pro zajištění vhodného a bezpečného nakládání s veškerým konstrukčním odpadem, i pro recyklaci nebo opětovné využití stavebních materiálů, pro bezpečné nakládání s nebezpečnými látkami v toku odpadů a pro bezpečné odstraňování a náhrady těchto látek, s cílem chránit zdraví obyvatel a pracovníků i životní prostředí; domnívá se, že by měl být vytvořen systém označování oběhového hospodářství, který bude založen na environmentálních normách a kritériích pro materiály podle možnosti jejich nekomplikovaného a energeticky nenáročného opětovného zařazení do hodnotového řetězce a který zohlední zejména úlohu recyklovaných surovin; konstatuje, že současná strategie environmentálního prohlášení o produktu musí být rozšířena a že by toto prohlášení mělo být používáno jako vstupní informace pro posuzování budov podobně jako rámec úrovní; vyzývá Komisi, aby v této souvislosti předložila návrh konkrétních opatření v rámci akčního plánu pro oběhové hospodářství a strategie pro udržitelné zastavěné prostředí;

49. poukazuje na to, že v důsledku změny klimatu budou města v létě stále častěji vystavena vyšším teplotám; dále vyzdvihuje celou řadu výhod ekologických řešení infrastruktury při zlepšování kvality ovzduší, pohodlí a odolnosti vůči klimatickým jevům, jež rovněž umožňují výrazně snížit energetickou náročnost, přispět k obnově koloběhu vody, zvýšit biologickou rozmanitost v městském prostředí a současně podpořit zásady oběhového hospodářství; vyzývá Komisi a členské státy, aby při větších renovacích budov a jejich nové výstavbě podněcovaly k využívání přírodních stavebních materiálů s nízkým obsahem uhlíku, k zavádění zelených střech a zdí, chladných ploch a dalších pasivních technik; vyzývá Komisi, aby k tomuto přihlédla a aby v rámci iniciativy „renovační vlna“ prosazovala zelená řešení infrastruktury a rysy spojené s biologickou rozmanitostí;

50. připomíná, že udržitelné stavební materiály, jako je dřevo, mají zásadní význam pro dosažení nízkouhlíkového a trvanlivého fondu budov a že výstavba otevírá příležitost ukládat uhlík do biologických stavebních výrobků v rámci jejich udržitelné dostupnosti;

51. poukazuje na důležitost přezkumu stávajících harmonizovaných norem s cílem pokrýt udržitelnou výkonnost stavebních výrobků, jež by měla být koherentní se stávajícím evropským přístupem pro výpočet životního cyklu a stávajícími evropskými normami, např. EN 15978 pro budovy a EN 15804 pro stavební výrobky; zdůrazňuje, že při navrhování renovace by měl být optimalizován energetický a klimatický dopad celého životního cyklu budovy v souladu s cíli oběhového hospodářství, přičemž by měly být zohledněny účinky výroby, využití a koncepce pro recyklovatelnost, recyklace stavebních výrobků a odpadu a zařízení potřebné k opravě; vyzývá Komisi, aby se těmito otázkami zabývala ve strategii pro oběhové hospodářství a do roku 2021 přezkoumala nařízení (EU) č. 305/2011 o harmonizovaných podmínkách pro uvádění stavebních výrobků na trh ([27]), aby bylo možné zajistit řádné fungování vnitřního trhu s těmito výrobky a odměňovat technologický výzkum a inovace na podporu renovace a výstavby vysoce energeticky účinných budov;

52. vyzývá Komisi, aby dále identifikovala osvědčené postupy pro integrované programy renovace tak, aby rovněž zahrnovaly historické budovy a budovy kulturního dědictví; uznává specifickou povahu a zranitelnost budov kulturního dědictví a je přesvědčen, že ve velké většině případů by ochrana budov měla jít ruku v ruce s energetickou účinností, a zdůrazňuje, že renovace budov kulturního dědictví by měly být vždy prováděny v souladu s vnitrostátními pravidly ochrany, Benátskou chartou o zachování a restaurování památek a sídel z roku 1964 a původní architekturou;

53. zdůrazňuje, že je třeba zajistit skutečné úspory energie prostřednictvím ověřování certifikovanými odborníky a monitorování energetické účinnosti po renovaci, neboť se tím zajistí kvalitní renovace, lepší investiční příležitosti a vyšší nákladová efektivnost ([28]);

54. vyzývá členské státy, aby i ve svých strategiích zadávacích řízení a u projektů renovací a stavebních projektů financovaných z veřejných zdrojů maximalizovaly a prosazovaly opětovné používání, recyklaci a rekuperaci materiálů, například přezkumem cílů ekologických veřejných zakázek (GPP) ([29]) a zefektivněním kritérií energetické účinnosti, environmentálních a sociálních kritérií pro renovace budov spolu se zajištěním rovných podmínek ve veřejných zakázkách; připomíná význam stavebních materiálů pocházejících z místních zdrojů s cílem zachovat stavební tradice, zajistit materiály, jež jsou pro daný region nejvhodnější z hlediska klimatických podmínek, a snížit emise a náklady na dopravu;

Normy, dovednosti a zdravé budovy

55. zdůrazňuje důležitost vedlejších přínosů při požadavcích na renovace ve spouštěcích mechanismech, neboť tyto požadavky nejen vedou k úsporám energie, ale také zvyšují hodnotu majetku a poskytují podporu pro překonání překážek, jako jsou rozdílné motivace; je přesvědčen, že by měla být upřednostňována hloubková renovace budov s nejhorší energetickou účinností, včetně postupné hloubkové renovace, a to zejména stanovením minimálních norem energetické účinnosti, které jsou zásadní pro investice do renovací a měly by se uplatňovat horizontálně a opírat se o stávající vnitrostátní energetické štítky; domnívá se, že taková opatření jsou přínosná pro obyvatele a mohla by pomoci občanům vymanit se z energetické chudoby ([30]); pozoruje, že hloubkové renovace jsou prováděny v nízké míře, s očekávanou rychlostí 0,2 % ročně; navrhuje přezkoumání a zavedení minimálních rychlostí renovaci s cílem splnit do roku 2050 cíle klimatické neutrality;

56. zdůrazňuje, že postupně zpřísňované minimální normy energetické náročnosti pomáhají provádět dlouhodobé strategie renovací, pokud jsou správně naplánovány a postupně zaváděny, a vytvářejí bezpečnost investic na trhu, zejména pokud je doplňuje budování kapacit, individuální poradenství, technická pomoc a finanční podpora;

([27]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS (Úř. věst. L 88, 4.4.2011, s. 5).

([28]) Evropský účetní dvůr, citované dílo.

([29]) Sdělení Komise ze dne 16. července 2008 o zadávání veřejných zakázek v zájmu lepšího životního prostředí (COM(2008)0400).

([30]) Pracovní dokument útvarů Komise – posouzení dopadů, který je připojen k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov (SWD (2016)0414).

57. požaduje důraznější přístup založený na důkazech, který díky využívání spolehlivých údajů s větší vypovídací hodnotou umožní přesný odhad energetické účinnosti budov a nákladově efektivních opatření a podpoří tak rovné podmínky v oblasti osvědčených postupů při hledání nákladově efektivních řešení v EU;

58. vyjadřuje přesvědčení, že zavedení pasu pro renovaci budovy na posílení, koordinaci a sledování stálého zlepšování a monitorování hloubky renovace a energetické náročnosti je ku prospěchu majitelů domů, provozovatelů budov a nájemníků, kteří by měli mít k pasu pro renovaci budovy přístup; zdůrazňuje, že tento pas pro renovaci budovy by měl být společným nástrojem EU, který bude přizpůsoben vnitrostátním a regionálním zvláštnostem, aby bylo možné řešit problémy, které přináší různorodost fondu budov, a který bude navázán na stávající certifikaci energetické náročnosti budovy;

59. zdůrazňuje význam sloučení všech údajů o budově do jednoho digitálního nástroje; domnívá se, že by to mělo zahrnovat možnost materiálu dostat se znovu do oběhu, posuzování faktorů kvality vnitřního ovzduší, včetně kvality z hlediska zdraví a bezpečnosti, a promyšlené ukazatele založené na stávajících environmentálních nástrojích a normách;

60. zdůrazňuje význam a potenciál Fondu pro spravedlivou transformaci v rámci plánu oživení po krizi COVID-19 pro odbornou přípravu a kvalifikaci pracovníků v odvětví stavebnictví a renovací a pro zvyšování kvalifikace a rekvalifikaci pracovníků v postižených regionech, včetně digitalizace společností pro přechod k uhlíkově neutrálnímu hospodářství;

61. poukazuje na to, že projekty renovace budov by měly vždy vést ke zdravým budovám bez plísní, se zohledněním kvality vnitřního prostředí; zdůrazňuje, že revize norem týkajících se kvality ovzduší, tepelných podmínek a dalších zdravotních aspektů souvisejících s vnitřním prostředím a komfortem, včetně dostatečného denního světla a mechanického větrání, přispívá ke zdraví a produktivitě uživatelů budov a posiluje jejich pracovní nebo studijní výkonnost, a rovněž umožňuje zajistit významné sociální úspory, a tím snížit veřejné výdaje členských států a přinést prospěch celému hospodářství EU a všem jejím občanům;

62. zdůrazňuje, že je třeba zajistit patřičnou míru znalostí o údržbě budov a jejich používání u profesionálů i uživatelů budov, včetně změny chování, aby bylo možné plně využít potenciálu spojeného s vyšší energetickou účinností;

63. vyzývá Komisi, aby spustila iniciativu EU pro dovednosti a informovanost v odvětví renovací a budov, jež by zahrnovala genderový rozměr, s cílem zapojit všechny zainteresované strany do rekvalifikací, rozvíjení dovedností a budování kapacit, se zaměřením na zaměstnanost, a zejména přilákat mladé lidi k práci v odvětví renovací; zdůrazňuje, že zajištění kvality, souladu s požadavky a bezpečnosti vyžaduje, aby profesionálové zapojení do fází návrhu a výstavby či renovace měli odpovídající znalosti a dovednosti a že to zahrnuje i prostředníky, jako jsou osoby instalující inženýrské sítě, architekti nebo smluvní dodavatelé; vyzývá členské státy, aby vypracovaly vnitrostátní strategii pro zlepšení dovedností ve stavebnictví se zaměřením na energetickou účinnost, udržitelnost a oběhovost materiálů, pasivní techniky a integraci energie z obnovitelných zdrojů, včetně vlastní spotřeby a digitálních řešení, a aby poskytovaly zvláštní podporu pracovníkům v mikropodnicích, malých a středních podnicích;

64. vyzývá Komisi, aby podporovala dovednosti a inovace pro integrované programy renovace prostřednictvím cílených akcí „Marie Curie-Skłodowska“ a programu Erasmus+ a aby zřídila misi v rámci programu Horizont Evropa pro renovaci komunit a čtvrtí, jakož i Výkonnou agenturu pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA), aby podporovala a prováděla alianci strategických dovedností pro odvětví stavebnictví, jejímž cílem je navrhovat a poskytovat společný obsah odborné přípravy, aby bylo možné řešit stávající nedostatky v dovednostech; vyzývá rovněž jednotlivce, podniky a organizace, aby využívali pilotní projekt záruky dovedností a vzdělávání a podobné systémy odborné přípravy, zvyšování kvalifikace a vzdělávání v odvětvích renovace;

65. vyzývá Komisi, aby do roku 2022 vydala hloubkové posouzení dopadů v oblasti typologie budov, jejich obyvatel a nájemníků a vypracovala jasný časový harmonogram zavedení minimálních norem energetické náročnosti pro stávající budovy, jež by byly postupně zpřísňovány v souladu s cíli pro rok 2050; zdůrazňuje, že tyto normy by pomohly zprovoznit cestu k vysoce energeticky účinnému dekarbonizovanému fondu budov nejpozději do roku 2050 a mohly by zpřehlednit trh a dodat mu jistoty, pokud jde o transformaci stávajícího fondu budov; zdůrazňuje, že minimální normy energetické náročnosti na vnitrostátní úrovni by měly být doplněny o komplexní soubor politických opatření, který by zahrnoval přinejmenším poskytování informací a na míru uzpůsobeného poradenství občanům a odpovídající finanční podporu;

66. vyzývá Komisi a členské státy, aby zavedly do roku 2025 zrychlené digitální pasy pro renovaci budovy včetně oddílu poskytujícího informace o zlepšené kvalitě vnitřního ovzduší budovy a zdravotních aspektech budovy;

67. vyzývá Komisi, aby v rámci své „renovační vlny", která zajistí přesné a snadno srozumitelné označování stavebních materiálů, výrobků a služeb souvisejících s renovací fondu budov EU do roku 2050, připravila „evropskou kalkulačku klimatu"; zdůrazňuje, že evropská kalkulačka klimatu by měla zajistit rovné podmínky pro klíčové subjekty, jež jsou v rámci fondu budov EU spojeny s dopady emisí skleníkových plynů integrovaných programů renovace nebo s nimi souvisejí, a že takový celostní přístup by byl měl pozitivní dopad na chování občanů EU, průmyslových odvětví a malých a středních podniků; zdůrazňuje, že tato koncepce musí být založena na zásadách oběhového hospodářství a hospodářství založeného na životním cyklu s cílem podnítit poptávku po zboží vyrobeném v Evropě, které je šetrné ke klimatu, a posílit tak konkurenceschopnost odvětví stavebnictví EU; navrhuje Komisi, aby při odhadu emisí skleníkových plynů používala již známé vědecké metody, například se inspirovala svou „environmentální stopou produktu";

68. žádá, aby nadcházející revize směrnice o energetické účinnosti zahrnovala ambicióznější cíle v článcích 3, 5 a 18 a aby byl při revizi směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD) vypracován nový přístup ke stanovení stavebních norem, jež by byly v souladu s cíli EU v oblasti energetiky a klimatu;

69. vyzývá Komisi, aby přezkoumala dopad certifikátů energetické náročnosti ve všech členských státech a posílila stávající ustanovení; konstatuje, že by se měla zlepšit spolehlivost, soudržnost a srovnatelnost certifikátů energetické náročnosti v celé EU, aby se staly důvěryhodným tržním nástrojem pro posuzování výkonnosti a kvality budov, zejména pro finanční sektor;

Digitalizace a spolehlivé údaje

70. domnívá se, že digitalizace je faktorem umožňujícím aktivní účast občanů na energetickém systému prostřednictvím decentralizované výroby, skladování, pružnosti a odvětvové integrace a propojování; zdůrazňuje úlohu digitalizace a údajů při urychlení plánování, provádění, kontroly a monitorování výsledků plánů renovaci i pro účinnější plánování a řízení v oblasti energií;

71. vyzývá Komisi, aby prověřila spolehlivost údajů o budovách i nedostatek těchto údajů a zohlednila, jak může další využívání digitalizace pozitivně přispět k zajištění důsledného přístupu založeného na důkazech při přijímání politik souvisejících s energetickou účinností a renovacemi; uznává, že je třeba digitalizovat vnitrostátní databáze certifikátů energetické náročnosti, údaje o budovách a další stavební informace, které mají být k dispozici při žádosti o digitální pas budovy a jiné aplikace inteligentních budov;

72. považuje „internet věcí" za prostředek k měření skutečného dopadu renovací na energetickou náročnost budov a k umožnění strategií rozsáhlých a nákladově efektivních renovací; poukazuje na to, že při analýze údajů a při monitorování, řízení a přizpůsobování spotřeby energie v budovách může hrát významnou roli integrovaná umělá inteligence;

73. domnívá se, že digitalizace budov a stavebních technologií je hlavní hybnou silou větší energetické účinnosti; vyzývá všechny zúčastněné místní, regionální, vnitrostátní a evropské aktéry, aby se aktivně podílely na podpoře digitalizace;

74. zdůrazňuje přínosy sítí komunikační infrastruktury s velmi vysokou kapacitou pro posílení inteligentních domů, které jsou chápány jako domy začleněné do širšího digitálního energetického ekosystému, který umožňuje budovám těžit z inteligentních funkcí a tyto funkce poskytovat a umožňuje energetickou integraci a úspory energie v různých odvětvích hospodářství, včetně reakce na straně poptávky a optimalizace využití energie v budovách, jako jsou inteligentní spotřebiče, zařízení domácí automatizace, elektrická tepelná čerpadla, akumulátory, dobíjecí stanice pro elektromobily a inteligentní měřiče spolu s dalšími digitálními technologiemi; vítá cíl revidované směrnice EPBD dále podporovat technologie inteligentních budov prostřednictvím ukazatele připravenosti pro chytrá řešení jako podpůrného nástroje při hodnocení připravenosti budov pro chytrá řešení a zvyšování informovanosti vlastníků a uživatelů budov o významu systémů automatizace a kontroly budov (BAC) pro celkovou náročnost budov, jejichž uplatňování podle článků 14 a 15 by mělo být rozšířeno;

75. zdůrazňuje význam inteligentních sítí, které umožňují účinné začlenění obnovitelných zdrojů do elektrických sítí, a vybízí k hledání nových příležitostí s rozhraními s provozovateli přenosových soustav a provozovateli distribučních soustav pro lepší energetickou účinnost a služby v oblasti elektrické energie; zdůrazňuje, že inteligentní budovy připojené k nano- nebo mikrosítím mohou zajistit lepší stabilitu dodávek elektřiny a dostupnost systémů vytápění a chlazení;

76. zdůrazňuje, že bydlení a práva spotřebitelů vyžadují sociální záruky, ochranu údajů a souhlas v souladu s obecným nařízením o ochraně údajů (GDPR); zdůrazňuje, že digitální řešení poskytnutá během renovací by měla být intuitivní, jednoduchá a interoperabilní a jejich instalaci musí doprovázet nezbytné odborné proškolení, informování a podpora pro obyvatele; v této souvislosti zdůrazňuje potenciál neintruzivních technologií;

77. vyzývá Komisi, aby posoudila potřebnost přezkumu požadavků na dobíjecí infrastrukturu ve směrnici EPBD; zdůrazňuje, že inteligentní dobíjecí infrastruktura je nezbytným předpokladem pro zvýšení čisté elektromobility;

Renovační vlna

78. nahlíží na renovační vlnu jako na příležitost dosáhnout energeticky účinného a klimaticky neutrálního fondu budov do roku 2050 prostřednictvím akčního plánu pro integrované programy renovace se zaměřením na komunity, zejména na komunity postižené energetickou chudobou, a na zajištění zdravých, důstojných, finančně dostupných a energeticky účinných budov, v nichž mohou lidé dosahovat svého plného potenciálu v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu a s cílem dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050, jež může být zavedena v plné synergii rovněž s novou průmyslovou strategií pro Evropu, strategií pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřenou na malé a střední podniky, strategií pro oběhové hospodářství, mechanismem spravedlivé transformace a nástroji oživení i se strategiemi přípravy Evropy na digitální věk;

79. je přesvědčen, že renovační vlna může zmírnit dopad krize COVID-19 díky stimulaci vnitrostátních a místních ekonomik, například díky posílení vysoce kvalitních pracovních míst ve stavebnictví a odvětví obnovitelných energií, a může podpořit pracovníky mikropodniků, malých a středních podniků, které představují 97 % podniků v tomto odvětví, a v konečném důsledku aktivovat mnoho možností a různých přínosů, jež bude možné získat díky zlepšení energetické účinnosti evropského fondu budov, včetně sociálních a environmentálních vedlejších přínosů; zdůrazňuje, že renovační vlna může plnit důležitou úlohu v udržitelném oživení a může představovat klíčový prvek veškerých plánů oživení po pandemii COVID-19; zdůrazňuje proto, že by Komise neměla tento návrh zdržovat a měla by poskytnout přehled všech dostupných možnosti financování;

80. požaduje ambiciózní uplatňování balíčku opatření Čistá energie; zdůrazňuje úlohu, kterou v maximalizaci možností odvětví budov hrají vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu (NECP); potvrzuje své odhodlání bedlivě sledovat provádění těchto plánů a všech ostatních ustanovení a vyzývá Komisi, aby zajistila vymáhání opatření obsažených v revidované směrnici EBPD;

81. vyzývá Komisi, aby se zásada „energetická účinnost v první řadě“ stala v souladu s nařízením o správě energetické unie ústředním bodem procesu renovace fondu budov EU;

82. vítá dlouhodobé strategie renovací členských států při stanovení vlastních milníků pro roky 2030 a 2040 směrem k cíli dosažení klimatické neutrality; vyjadřuje znepokojení nad značnými zpožděními některých členských států při předkládání dlouhodobé strategie renovací; vyzývá tyto členské státy, aby využily příležitosti ke splnění svých právních povinností vyplývajících ze směrnice EPBD a aby předložily své opožděné dlouhodobé strategie renovací; vybízí vlády, aby prováděly inovační politiky pro aktivní zapojení občanů do programů energetické účinnosti; domnívá se, že dlouhodobé strategie renovací by měly být považovány za klíčový nástroj plánování, měření pokroku a plnění cílů v oblasti energetické účinnosti;

83. zdůrazňuje, že vysoce energeticky účinného dekarbonizovaného fondu budov by mělo být dosaženo výrazným snížením spotřeby energie v důsledku provádění přísných politik energetické účinnosti a zároveň pokrytí zbytkových potřeb obnovitelnými zdroji energie; zdůrazňuje, že renovace budov by měly být začleněny do širšího úsilí o dekarbonizaci energetického systému a měly by jít ruku v ruce s investicemi například do energeticky účinných sítí dálkového

vytápění/chlazení a tepelných čerpadel, a to přijetím systémového/oblastního přístupu, který zahrne veškerá možná opatření v oblasti účinnosti, jako je využití přebytečného tepla; zdůrazňuje, že je třeba stanovit konkrétní opatření k využití zjištěného potenciálu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění; zdůrazňuje, že je třeba systematického přístupu s cílem dosáhnout přechodu k vysoce energeticky účinnému, a plně na obnovitelných zdrojích založenému hospodářství a zajistit soulad s cílem omezit globální oteplování na méně než 1,5 °C;

84. vítá oznámení Komise, podle nějž hodlá podporovat renovace ve školách, nemocnicích a ubytování potřebných, zejména fondu veřejných budov, který je často v horším stavu; zdůrazňuje však, že je třeba řešit problematiku velkého fondu obytných budov, který představuje 75 % zastavěné podlahové plochy v EU;

85. souhlasí s analýzou, že renovace energetické účinnosti v budovách přinášejí velkou řadu výhod, jako je lepší učení, rychlejší regenerace a zbavení lidí energetické chudoby; zdůrazňuje zlepšení kvality vnitřního a vnějšího ovzduší, snížení emisí, zvýšení energetické účinnosti, zlepšení tepelného komfortu a snížení závislosti na dovozu; vyzývá k systematickému začleňování těchto přínosů do integrovaných programů renovace;

86. vyzývá Komisi a členské státy, aby zahájily nadnárodní, meziodvětvové a na míru uzpůsobené komunikační kampaně týkající se velkého počtu příležitostí a různých přínosů, kterých by bylo možné dosáhnout zlepšením energetické účinnosti evropského fondu budov, i aby poskytly informace o jednotných kontaktních místech a dostupných možností financování, včetně možností na úrovni EU;

87. vyzývá Komisi, aby zapracovala opatření renovační vlny do nových a revidovaných právních předpisů EU a přezkoumala klimatické a energetické cíle pro rok 2030 za plného respektovaní zásady subsidiarity a nákladové efektivity, aby umožnila synergii mezi různými částmi právních předpisů a aby je tak nasměrovala k dosažení klimatické neutrality a zároveň zajistila, aby byla opatření na zvýšení energetické účinnosti, včetně renovace budov, začleněny jakožto klíčový prvek umožňující zaplnit mezeru v cílech do roku 2030; zdůrazňuje potřebu finanční podpory pro zajištění dostupnosti bydlení pro vlastnické bydlení i pro nájemníky;

88. vyzývá Komisi, aby posoudila dlouhodobé strategie renovací a vydala doporučení členským státům, v nichž by poukázala na stávající mezery i na osvědčené postupy; vyzývá členské státy, aby monitorovaly provádění a přezkoumaly své dlouhodobé strategie renovací každých pět let v souladu s cyklem hodnocení Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCC) a jejího mechanismu zvyšování, aby zajistily, že bude splněn cíl účinného a klimaticky neutrálního fondu budov; vyzývá členské státy, aby přijaly dlouhodobé strategie renovací jako nástroj k vytvoření hospodářského stimulu a způsobu obnovy a vyžadovaly jejich ambiciózní, podrobné a naléhavé dokončení; vyzývá členské státy, které tak dosud neučinily, aby neprodleně předložily své dlouhodobé strategie renovací,

89. vyzývá k zařazení odvětví stavebnictví a renovací, zejména malých a středních podniků, do souboru opatření na oživení hospodářství; vyzývá k tomu, aby byly v plánu na hospodářské oživení upřednostněny investice do renovací budov směrem k energeticky vysoce účinnému fondu budov založenému na obnovitelných zdrojích;

o

o o

90. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení všem orgánům EU a členským státům.